

DUBRAVKO MARKOVIĆ: MEDICINA ZA PLANINARE

Pod naslovom »Medicina za planinare« Hrvatski planinarski savez izdao je koncem 2004. godine ovu knjigu od 136 stranica A5-formata. Sadržaj je podijeljen u šest cjelina i to: Uvodni dio, Uzroci bolesti i ozljeda, Osnovni medicinski postupci, Ozljede i bolesti, Rječnik manje poznatih pojmova, Literatura.

Malo je u svijetu liječnika specijalista za planinsku medicinu, a u Hrvatskoj su samo dvojica. Jedan je dr. Boris Aleraj iz Zagreba, koji je od 1979. do 2002. bio pročelnik Gorske službe spašavanja Hrvatskog planinarskog saveza, a drugi je pisac ove knjige, prim. dr. Dubravko Marković, šef neurološkog odjela bolnice u Puli.

Planinska medicina nije još stekla status službeno priznate specijalnosti ni u nas ni u svijetu jer je tek u razvoju. Kao i ostale specijalnosti rađa se postupno, zahvaljujući samoukim pionirima. Pisac ove knjige stekao je znanje manje teoretskim, knjižnim putem, a neusporedivo više praksom kao ekspedicijski liječnik hrvatskih pohoda u Himalaju i Tibet. Njegova je knjiga po sadržaju ipak više namijenjena »običnim« planinarima nego ekspedicionistima, premda će i ovi naći u njoj obilje korisnih podataka.

Za razliku od drugih knjiga posvećenih zdravstvenom prosvjećivanju i raznih priručnika za pružanje prve pomoći, Markovićeve se razlikuje još i po tome što nije pisana suhim stručnim jezikom nego živahnim načinom koji je blizak planinarima. To nije slučajno, jer je autor već otrprije afirmirani beletrist. Njegova knjiga »U mreži Bijelog pauka« (Bijeli pauk je nadimak za detalj u zloglasnoj Sjevernoj stijeni Eigera u središnjim Alpama), prvi je planinarski roman u hrvatskoj književnosti, nakon Balenovog romana za djecu »Izgubljeni u Velebitu« (Zagreb, 1980). Čitkosti Markovićeve knjige mnogo pridonosi obilje ilustracija i karikatura, unoseći veselost u štivo koje je po prirodi ipak tužno, jer je riječ o bolestima i nesrećama.

Dobro je što je autor svoje golemo iskustvo prenio na papir. Time je omogućio planinarima, a i budućim ekspedicijskim liječnicima da znanje ne moraju stjecati mučnim, pa i opasnim skupljanjem vlastita iskustva,

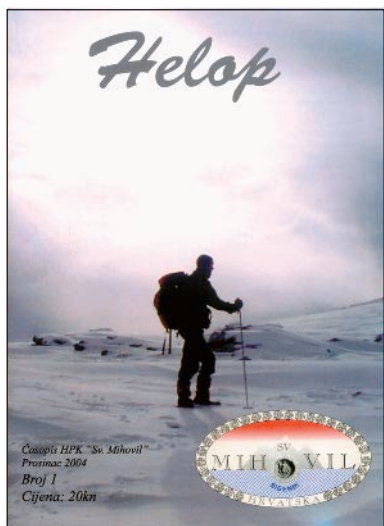
nego u udobnosti svojih domova listajući stranice ovoga dopadljivog priručnika.

Priručnik »Medicina za planinare« može se naručiti u Hrvatskom planinarskom savezu po cijeni od 30 kuna.

prof. dr. Željko Poljak

ŠIBENSKO PLANINARSKO ČUDO

Planinarska publicistika u Hrvatskoj prošlih je godina dobila snažan zamah tiskanjem brojnih knjiga, dnevnika, karata i drugih izdanja. Važnu ulogu u planinarskoj publicistici imaju i časopisi, kojih je svakim danom u našoj zemlji sve više. Uz naš časopis, danas u Hrvatskoj izlaze još »Lički planinar« (HPD »Visočica, Gospić), »Brodski planinar« (HPD »Dilj gora«, SlavonSKI Brod), »Veleben« (PDS »Velebit«, Zagreb), »Speleolog« (SO HPD »Željezničar«), »Glasnik Kamenara« (HPD »Kamenar«, Šibenik), a nedavno se tom popisu pridružio i novi šibenski planinarski časopis pod naslovom »Helop«. Riječ je o časopisu čiji prvi broj je u zadnjim danima 2004. godine izdao mladi HPK »Sv. Miho-

vil« iz Šibenika. Tako je Šibenik, grad s dva planinarska društva, dobio drugi vrlo kvalitetan planinarski časopis.

Iskoristit ću ovdje uredničku slobodu za jednu digresiju o planinarskim časopisima: nemalen broj planinara misli da planinarski časopisi čine konkurenciju i da uredništva srodnih časopisa ne mogu biti u dobrim odnosima ili čak surađivati. No, naprotiv, svakoga tko se bavi planinarskom publicistikom, pa tako i urednika ovog časopisa i pisca ovih redaka, vesele sva nova izdanja, jer je svaka nova publikacija zapravo doprinos bogatstvu planinarske pisane riječi. Slično tako, velik broj planinara ne zna koliko je mnogo truda i vre-

mena potrebno uložiti u stvaranje samo jednog jedinog broja časopisa od četrdesetak stranica. Tek oni koji to znadu, mogu objektivno sagledati i (o)cijeniti uloženi trud. Znajući to, mogu samo čestitati HPK-u »Sv. Mihovil« na novom časopisu, ali svakako i HPD-u »Kamenar« na novom broju poslovično kvalitetnog »Glasnika Kamenara«.

Nakon dugog uvoda, evo i nekoliko riječi o šibenskim časopisima. Prvi broj časopisa »Helop« ima 44 stranice B5-formata, tiskan je cijeli u boji s mnoštvom lijepih slika, a donosi brojne članke o putovanjima i izletima HPK »Sv. Mihovil«, o speleološkim istraživanjima te nekoliko pjesama o Svilaji. Urednica je Nataša Smolić.

Jedanaesti broj »Glasnika Kamenara« posvećen je 130. obljetnici hrvatskog planinarstva, a na naslovnici donosi reportažu o otvorenju planinarske kuće »Brezovac« na Dinari. Na četrdesetak stranica A4-formata može se pronaći društvena kronika i brojni članci o radu društva i okolici Šibenika.

Posljednjih su godina planinari iz Šibenika najbolji primjer kako se voljom, radom i zalaganjem mogu postići vrijedni ciljevi. Međutim, dok je aktivnost prije bila vezana uglavnom uz »Kamenar«, u posljednje vrijeme šibensko je planinarstvo obogaćeno i vrijednim uspjesima HPK »Sv. Mihovil«. Uz novoosnovanu stanicu HGSS i novi šibenski planinarski časopis, Šibenik je uistinu izrastao u pravo planinarsko središte.

Alan Čaplar

KONAČNO - VODIČ PO CRNOGORSKIM PLANINAMA!

Daniel Vincek, Ratko R. Popović i Mijo Kovačević: *Planine Crne Gore. Vodič za planinare. Izdavač »Monitor«, Podgorica, 2004, 131 str., broširano, format 21x15 cm, 143 kolor fotografije, 25 višebojnih zemljovida, naklada 1000 te po 1000 na engleskom i njemačkom jeziku. E-mail: ratkopop@cg.yu.*

Napokon je i najgorovitija europska država, Crna Gora, dobila cjelovit planinarski vodič. Prvi vodič po jednoj crnogorskoj planini bio je »Vođ po Durmitork« koji su zajednički napisali zagrebački planinar Branimir Gušić i crnogorski planinar Branislav Cerović i izdali 1938. godine. Sedamdesetih godina 20. stoljeća sabrao sam gradivo za planinarski vodič po Crnoj Gori, ali nije bilo zainteresiranog izdavača, pa su objavljena samo pojedina poglavlja (Prokletije, Sinjajevina, Ljubišnja, Surdup, Štitan, Smojan). Zatim je osamdesetih godina sličan vodič priredio za tisak i Branislav Cerović. Za tu

